

**Handläggare**  
Joakim Olsson  
Telefon: 08-50819207

**Till**  
Farsta stadsdelsnämnd  
2024-09-26

## Reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden om ensamkommande barn och unga

Svar på remiss från kommunstyrelsen

### Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av förslag till reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden om ensamkommande barn och unga.

### Sammanfattning

Nuvarande riktlinjer för handläggning av ärenden som gäller ensamkommande barn och unga är från 2012 och behöver uppdateras för att överensstämja med gällande lagar och aktuellt regelverk. Riktlinjerna ska säkerställa rättssäkerhet och likabehandling i staden gällande utredning, bedömning och tillgång till erbjudna insatser. Riktlinjerna erbjuder ett konkret stöd i det dagliga arbetet och innehåller viss grundläggande information. I förslaget till nya riktlinjer finns tydligare hänvisningar till föreskrifter, allmänna råd och handböcker för att underlätta för fördjupad information.

En ny socialtjänstlag förväntas träda i kraft i juli 2025. Socialnämnden bedömer dock att den inte kommer att påverka handlägningsprocessen gällande målgruppen ensamkommande barn och unga i någon betydande omfattning.

Förvaltningen ställer sig positiv till revideringen och uppskattar att riktlinjerna blir mer användarvänliga.

### Bakgrund

Kommunfullmäktiges nuvarande riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga är från 2012. Ny lagstiftning och föreskrifter har trätt i kraft inom flera delar av individ- och familjeomsorgen. Socialstyrelsen har också gett ut nya vägledningar och handlägningsstöd som påverkar arbetet. Utifrån

detta finns ett behov att uppdatera stadens riktlinjer så att de överensstämmer med det aktuella regelverket.

Socialförvaltningen har utarbetat förslaget till revidering i samarbete med stadsledningskontorets juridiska avdelning. Vidare har stadens chefer inom verksamhetsområdet fått lämna inspel och synpunkter om vad de saknar eller anser behöver förtydligas.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till ett antal instanser, bland annat Farsta stadsdelsnämnd, för yttrande senast den 1 oktober.

### **Remissen i sammanfattning**

Riktlinjerna ska ge stöd och vägledning i arbetet, säkerställa rättssäkerhet samt bidra till en likställd handläggning gällande utredning, bedömning och tillgång till erbjudna insatser för målgruppen. I dessa riktlinjer beskrivs främst vad som specifikt rör ensamkommande barn och unga och de ska därför ses som ett komplement till andra riktlinjer i Stockholms stad. Grunden för det kommunala mottagandet av ensamkommande barn är den så kallade normaliseringsprincipen. Det innebär att alla barn som vistas i Sverige så långt möjligt ska omfattas av samma sociala omvårdnadssystem.

Ensamkommande barn omfattas av samma regelverk när det gäller skydd och stöd som andra minderåriga. Samtidigt behöver socialtjänsten ta hänsyn till den specifika situation som ensamkommande barn befinner sig i samt regelverk som specifikt påverkar ensamkommande barns villkor.

Följande grupper av ensamkommande barn och unga inkluderas i dessa riktlinjer:

- barn och unga som är asylsökande
- barn och unga som varit asylsökande och fått tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd
- barn och unga som är kvotflyktingar
- barn och unga som är massflyktingar
- barn som är papperslösa
- barn som är EU/EES- medborgare utan uppehållsrätt eller uppehållstillstånd

För att förenkla för läsaren har riktlinjernas struktur setts över. De har också försetts med tydligare hänvisningar till bland annat Socialstyrelsens föreskrifter, allmänna råd och handböcker i syfte att göra det lättare att hitta fördjupad information.

I revideringen har det även gjorts en översyn av om någonting saknas eller behöver förtydligas. Dispositionen har ändrats, texterna har uppdaterats och nya avsnitt har lagts till för att göra dokumentet mer användarvänligt. I vissa delar har information kortats ned med hänvisning till att mer information finns i andra källor, till exempel lagstiftning, förarbeten och Socialstyrelsens handböcker. Syftet med detta är att riktlinjerna inte ska bli för omfattande. Det ska också motverka behovet att uppdatera dem varje gång lagstiftning, regelverk och andra styrande dokument ändras.

En ny socialtjänstlag förväntas träda i kraft i juli 2025. Socialnämnden bedömer dock att den inte kommer att påverka handläggningsprocessen gällande målgruppen ensamkommande barn och unga i någon betydande omfattning.

### **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg.

### **Förvaltningens synpunkter och förslag**

Förvaltningen uppskattar revideringen och uppfattar riktlinjerna som tydliga och tillämpningsbara. För att göra dokumentet ännu mer användarvänligt kunde man i de inledande kapitlen med generella bestämmelser lägga en hänvisning till Stockholms stads specifika riktlinjer.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Gunilla Ekstrand  
Stadsdelsdirektör  
Första stadsdelsförvaltning

Therese Grahn  
Avdelningschef  
Första stadsdelsförvaltning

### **Bilaga**

Socialnämndens förslag till reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga

## Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2024-09-02
Therese Grahn, Avdelningschef	2024-09-02